Contributed by Freddy De Pauw
dinsdag, 06 april 2010 - Last Updated dinsdag, 06 april 2010

De Franse regionale verkiezingen hebben één grote verliezer opgeleverd: president Nicolas Sarkozy. Nog preciezer: het beleid van Sarkozy dat de ongelijkheden nog sneller aanscherpt, terwijl zijn leuze uit 2007: meer werken om meer te verdienen, zeer wrang smaakt nu werkloosheid kopzorg nummer één is. Maar wie wint? Martine Aubry, leidster van de PS, was bescheiden in haar triomf. Nochtans bestuurt links 23 van de 24 regio's in het "Europees gedeelte". En haalt verzameld links can 55% van de uitgebrachte stemmen. Maar daar knelt het: er waren weinig uitgebrachte stemmen, van de ingeschreven kiezersz bleef in de eerszte rond 53% thuis en bijna 4% van degenen die wel kwamen, stemden blanco.

Sinds 13 maart, de eerste ronde, gaat de aandacht van politologen en media vooral naar die niet-kiezers. Men styelt vast dat in sommige wijken, vooral in de "banlieues', tot 90% niet naar de stembus trok. Daar komt nog bij dat steeds meer Fransen de moeite niet meer nemen om zich op de kiezerslijsten te laten inschrijven. Van de jongeren tot 30 jaar gaat driekwart niet stemmen.

Het regent enquêtes en analyses over het waarom van dat massaal afhaken. Maar waarom zou men kiezen als de politici dagelijks laten zien dat ze zogenaamd machteloos zijn om aan wezenlijke problemen iets te doen. Bedrijfssluitingen of massale ontsalgen: de politici zeggend at ze daar machteloos tegenover staan. Wat inderdaad zo is, als men zich neerlegt bij de "wetten van de vrije markt".

Ontredderd

De ontreddering is groot bij de UMP en haar bondgenoten van het "Nieuwe Centrum" en de CNPT (de partij vand de jagers). De strategie van Sarkozy om rechts onder één dak te brengen, is een complete mislukking, oordelen kopstukken van die UMP. Sommige kijken al uit naar een nieuwe patron voor de presidentsverkiezingen van 2012, want Sarkozy? Sommige schuiven premier François

Fillon naar voor, alsof die niets te maken heeft met het beleid dat de kiezers zo overduidelijk verwerpen, want de grootste nederlaag van rechts sinds de Gaulle in 1958 de Vijfde Republiek installeerde.

Rechts is bovendien verbijsterd over de relatieve heropstanding van het extreemrechtse Front National van Jean-Marie Le Pen en zijn dochter Marine. Sarkozy en de UMP gingen ervan uit dat ze in 2007 met hun campagne rond "sécurité" het FN het gras van voor de voeten hadden weggemaaid. Inderdaad, Le Pen zag zijn percentage gehalveerd. Om dat "succes" te herhalen, had Sarkozy in de aanloop tot de regionale verkiezingen dat thema weer bovengehaald: Frankrijk moet veiliger worden. Dat kwam er bovenop de angstwekkende campagne rond de "identité nationale" die ook binnen rechts veel gêne had veroorzaakt omdat sommige UMP-ers zich eens goed hadden laten gaan in hun racisme.

Maar zoals Le Pen had voorspeld: uiterst-rechtse kiezers zullen weer het origineel verkiezen, zijnde het FN. Het is dus Le Pen die alle voordeel haalde uit dit volledig uit de hand gelopen "debat" rond nationale identiteit. Het FN kon erop wijzen dat Sarkozy al 12 jaar verantwoordelijk is voor "nationale veiligheid" (lang als minister van Binnenlandse Zaken). Maar bovendien speelt dat FN, vooral Marine, sterk in op de sociale wanhoop. Het FN boekte zijn grootste successen in regio’s in het noorden waar de werkloosheid rampzalig is. Marine Le Pen vestigde zich in zo een regio en maakt er zowaar een bolwerk van. In le Nord haalt het FN meer dan 22% (van bijna de helft, inderdaad), bijna zoveel als de UMP; zelfs meer in Pas de Calais waar Marine Le Pen haar basis heeft.

Links en co

Van de kiezers die het de moeite vonden zich te verplaatsen, stemde een duidelijke meerderheid voor linkse oppositielijsten. De PS kon met succes de ambities van Europe Ecologie intomen; de verruimde groene coalitie – het werk van Daniel Cohn-Bendit – had gehoopt in enkele regio’s als Ile de France (Parijs en omgeving) de PS voorbij te steken en zo een of meer regio’s te leiden. Bij de Europese verkiezingen vorig jaar had EE bijna evenveel kiezers als de PS – elk een zesde van de stemmen.

De PS heeft dus haar suprematie binnen links kunnen bevestigen. Maar daarmee heeft die PS haar eigen "identiteit" niet hervonden en is er geen einde gekomen aan de intriges van de ego’s. Ségolène Royal boekte een sterk resultaat in Poitou-Charentes en vindt dat een aanmoediging om te laten speculeren rond een nieuwe kandidatuur bij de presidentsverkiezingen van 2012.

Royal had in haar regio plaatsen opengesteld voor de "centrumpartij" Modem van François Bayrou. Binnen de PS is er een debat over samenwerking met Modem, Royal ziet een brede alliantie van centrum-rechts tot radicaal links, wat de groepen van links alvast niet zien zitten. De zeer povere resultaten van Modem zijn koren op de molen van de tegenstanders van die samenwerking. Aubry is ertegen, al regeert ze in Rijsel wel met Modem.

Linkser

Links van de PS kon alleen het Front de Gauche, een coalitie van de communistische PCF en van de Parti de Gauche van Mélenchon, opgelucht ademhalen. Het FG haalt nog rond 7% en speelt zo in enkele regio’s nog een rol van betekenis.

Maar de PCF komt toch erg geschonden uit de campagne. Verscheidene communisten gingen tegen de partijlijn in op lijsten van de PS staan. Na de verkiezingen kondigde de populaire Patrick Braouezec, Kamerlid en oud-burgemeester van rood bolwerk Saint-Denis, aan dat hij en een groep vooraanstaande communisten collectief uit de partij stappen. De PCF is meer en meer een conglomeraat van lokale mandatarissen die vooral kijken welke bondgenootschappen hen de beste jobzekerheid bieden.

Links daarvan werd vooral gekeken naar het resultaat van de een jaar oude NPA (Nouveau Parti Anticapitaliste) met boegbeeld Olivier Besancenot. Het feit dat de verkiezingen er kwamen in een periode van weinig sociale mobilisatie speelden in het nadeel van de NPA. Maar ook de interne verdeeldheid over electorale strategie (wel of niet met het FG, in sommige regio’s wel, in andere niet) en de controverse over een kandidate met sluier, hebben die NPA parten gespeeld.

Uit « Uitpers »